

HAMK Opettajakorkeakoulu

PM 14 Espoo

Charrlotta Ylimys

OPETTAJAN KEHITTÄMISEN KIRJOITELMA

Köydellä roikkujasta köydenpunojaksi..

Miten sovellan Köydenpunojan pedagogiikkaa omassa työssäni?

Kohtalon johdattamana Köydenpunojan pedagogiikkaan

Lapsuuden haaveeni oli äidinkielenopettaja, koska opettaja sai kirjoittaa taululle ja kävellä korkokengillä pitkiä käytäviä. Karvas totuus kuitenkin selvisi minulle koulun alkaessa, opettajilla ei ollut korkokenkiä enkä minä, muuten niin kauniisti kirjoittava, saanut siirrettyä sitä samaa kauneutta taululle. Luovuin siis haaveistani, toistaiseksi.

Oltuani toistakymmentä vuotta omalla alallani lukuisissa eri tehtävissä tuo lapsuuden haave alkoi kummitella mielessäni, olisiko minusta sittenkin opettajaksi jakamaan osaamistani muille?

Hain opettajaopintoihin ensimmäisen kerran 2011 Tampereella ja vuotta myöhemmin Haaga-Heliaan. Minua ja opiskelupaikkaani erottivat kummallakin kerralla vaivainen piste tai kaksi. Silloin muistan päällimmäisenä ajatuksena olleen pelkän turhautumisen, mutta näin jälkeenpäin olen pelkästään onnellinen tästä kohtalon johduksesta HAMKin Espoon Köydenpunojien ryhmään vuonna 2014. Uskon vahvasti, että ilman tätä mahdollisuutta opiskella tässä valovoimaisessa ryhmässä parhaimpien yliopettajien valmentamana, haaveeni osaamiseni jakamisesta olisi valitettavasti muuttunut osaamisen siirtämiseksi.

Kesällä 2014 ensimmäisessä tapaamisessa olin täysin vakuuttunut, että juuri tässä ryhmässä minun oli tarkoitus opiskella, niin voimaannuttava tunne minulla sen päivän jälkeen oli. Vaikka tuskin ymmärsin sanaakaan Markun ja Keijon hienosta esityksestä mitä köydenpunonta käytännössä tarkoittaa, olin kuitenkin niin haltioissani päästessäni osalliseksi johonkin niin hienoon ja uuteen. Tästä alkoi matkani köydellä roikkujasta köydenpunojaksi.

Köydenpunojan pedagogiikan perimmäinen tarkoitus

Köydenpunonnan tehtävä on luoda yksi kestävä köysi monisäikeisen punontaprosessin tuloksena kaikista niistä heikoista ja hennoista kuiduista. Oppimisprosessista on löydettävissä analogisesti myös samankaltaisia piirteitä. Tämän, Köydenpunojan pedagogiikaksi kutsutun prosessin lopputuloksena syntyy vahva ammattiosaamisen köysi, jonka köyden kuituja ovat oppimiskysymykset, ja punonta on yhteisöllinen prosessi. Vanhan suomalaisen sananlaskun mukaan jokainen kantaa oman kortensa kekoon, mutta köydenpunojan pedagogiikassa jokainen kehää ja punoo omat kuitunsa yhteiseen köyteen. (Kuivalahti, 2014 21.)

Köydenpunojan pedagogiikka perustuu rakenteeseen, jossa opiskelijat ovat vastuussa omasta ja muiden oppimisesta jo opettajaopintojen alkuvaiheesta saakka. Opintopiirit suunnittelevat oppijakson tavoitteiden mukaiset sisällöt ja laativat oppimiskysymykset, jotka jaetaan opintopareille. Opintoparien tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa omasta oppimiskysymyksestään oppitunti muille opiskelijoille. Oppitunnin jälkeen he saavat vertaispalautetta muilta opiskelijoilta ja opintopiiriltä. Vastuopettajien tehtävänä on ohjata opintopiirejä opintojakson suunnitteluvaiheessa sekä arvioida opintoparien pitämiä oppitunteja. Lopuksi jokainen opintopari laatii oman oppituntinsa aiheesta blogikirjoituksen, joka julkaistaan Köydenpunojan blogissa.

Tämän menetelmän avulla opettajaopiskelija saa kerätyksi koko opiskelujensa ajan henkilökohtaista työkalupakkiaan, jonka avulla hän pystyy suunnittelemaan tunteja myöhemmin opettajana toimiessaan.

Uusi työ johtajana ja paluu köydellä roikkujaksi

Opiskelujen alkaessa olin intoa täynnä kaikesta uudesta ja valmiina keskittymään köydenpunontaan 100%. Olin jo tehnyt ensimmäisten lähipäivien innoittamana listan kirjallisuudesta, johon aion perehtyä. Olin myös ihan huumassa ryhmästäme ja suunnittelimmekin jo yhteisiä illanviettoja opiskelujen lomassa. Olen luonteeltani aika tavalla täydellisyyteen pyrkivä ja opettajaopinnotkin olin todellakin ajatellut käydä pieteetillä läpi ja imeä kaiken opin ja valmistua täydellisenä opettajana opettamaan alani uusia kykyjä.

Kohtalo kuitenkin puuttui peliin viikko lähipäivien jälkeen ja sain työtarjouksen, josta en mitenkään pystynyt kieltäytymään. Taas tapahtui se mitä niin lukuisat kerrat aiemminkin, kaikki hyvä ja itselleni tärkeät asiat tapahtuvat samanaikaisesti. Uusi johtajan pestini oli Pohjoisessa, Rukalla ja Pyhällä, joten jos ei muuten niin lähipäivien koulumatka ainakin piteni erittäin oleellisesti. Töitä riitti ja lokakuun lähipäivistä en muista juuri mitään, kaikki meni yhdessä sumussa. Oli taas erittäin voimaannuttavaa kohdata ryhmä, pitää oppitunti, mutta mielessä pyöri pelkät työasiat ja jatkuva paine. Matkalla takaisin pohjoiseen, kävin itseni kanssa todellisen keskustelun lentokoneessa mitä tästä eteenpäin? En halunnut enää uudelleen olla se ryhmän ainoa köydellä roikkuja, joka oli koko ajan aivan pihalla kaikesta. Pitäisikö luovuttaa ja jatkaa opintoja myöhemmin vai hyväksyä, että täydellisyyttä ei nyt kannata havitella, vaan säie säikeeltä punoa oma köytensä yhdistettäväksi ryhmän köyteen. Ehkä aika kuvainnollista, että juuri ollessani kirjaimellisesti ilmassa, päätin lopettaa ilmassa roikkumisen ja ottaa köydestä tukevamman otteen. Tämä ei toki lopettanut sitä tosiseikkaa, että hieman unohtelin opiskelujen deadlineja ja vietin monet skype-keskustelut puhelimitse matkalla tunturista tunturiin. Mutta paras oivallus tässä kuitenkin oli se, että Köydenpunojan pedagogiikkaa voi soveltaa myös yritys-elämässä.

Tunturin ravintolapäälliköt köydenpunojina

Koska en ollut koskaan toiminut varsinaisena opettajana, oli opittujen asioiden sisältöjä ajoittain hankala ymmärtää, koska käytännön esimerkki sen toimivuudesta uupui. Tästä sain ehkä parhaan oivalluksen tähän mennessä, että Köydenpunoja pedagogiikkaa voi soveltaa myös työelämän tilanteissa ja näin syntyivät tunturin toiset ravintolapäällikköpäivät köydenpunonnan merkeissä. Normaalisti päivämme olisi alkanut minun puheenvuorollani saavutetuista tuloksista ja yhdessä olisimme niitä analysoineet kuitenkin enemmänkin minun johdolla. Tällä kertaa kuitenkin annoin kaikille ravintola- ja keittiöpäälliköille omaan yksikkönsä liittyvän ennakkotehtävän. Ennakkotehtävässä piti miettiä oman yksikkönsä vahvuuksia ja miten ne on saavutettu, kehittämiskohteita ja mitä ajatuksia niiden kehittämiseksi on syntynyt sekä yksi idea johonkin kollegan yksikköön. He valmistelivat pareittain vastauksia näihin pohjautuen saavutettuihin tuloksiin sekä käytännön prosesseihin. Itse päällikköpäivän aikana he esittelivät omat tuotoksensa haluamallaan tavalla.

Näitä läpikäydessä syntyi todella hedelmällistä keskustelua ja ajatusten vaihtoa, jokainen sai vuorollaan jakaa omaa osaamistaan ja ideoitaan muille. Esityksiä ja keskusteluja kuunnellessani tein itselleni muistiinpanoja, joista yhden erityisesti ympyröin; Yhteisöllinen oppiminen on käynnistynyt. Itse olin äänessä päivän aikana ehkä 30% ja sain päivästä paljon myös itselleni oivalluksia. Palaute päivästä oli pelkästään positiivista ja he kokivat ensimmäistä kertaa myös oppineensa ja oivaltaneensa asioita. Paras palautehan kuitenkin on se motivaation selkeä parantuminen, heidän huima lähentyminen ryhmänä ja etenkin se sitoutuminen, jonka loppu kauden aikana saattoi nähdä heistä ihmisinä, mutta myös parantuneisiin lukuihin pohjautuen.

Olin siis löytänyt tavan hyödyntää Köydenpunontaa myös omassa työssäni johtajana, joka tulisi tekemään myös minusta paremman johtajan, mutta myös alaisistani parempia esimiehiä omille alaisilleen. Tämä jos joku on oivaltavaa oppimista parhaimmillaan.

Miten uskoisin soveltavani Köydenpunojan Pedagogiikkaa omassa opettajan työssäni?

Opiskelujeni perimmäinen tarkoitushan kuitenkin on ollut opiskella opettajantyön perusteita, joiden avulla voisin aloittaa opettajan työn harjoittelun oikeassa kouluympäristössä. Tämä oikeastaan konkretisoitui vasta opetusharjoittelussa Omnian ammattiopistossa syksyllä 2015. Tällöin sain ihan konkreettisesti suunnitella oppituntien sisältöjä ja mikä parasta opettaa ne myös itse. Oman työni, mutta myös opiskelujen aikana pidetyt oppitunnit antoivat minulle esiintymisvarmuutta ja tiesin, että osaan asiani. Sitä sen sijaan en tiennyt, osaanko jakaa tietoani. Harjoitteluni alun sekavuus, ehkä antoi minulle vahvemman näyttämisen halun siitä, ettei minua niin vain lannisteta. Opettaminen sujui hyvin ja mikä tärkeintä rakastin sitä tunti tunnilta enemmän. Sain opiskelijoilta hyvää palautetta, tunnit olivat keskustelevia ja käytin monipuolisesti eri oppimisalustoja ja –ympäristöjä. Huomasin myös, että kyllä niiltä lähipäiviltä, joissa luulin olleeni ihan pihalla, oli kuin olikin tarttunut tärkeitä tipsejä mukaan opetukseen.

Niin johtajana kuin opettajanakin on tärkeää huomioida oppijoiden erilaisuus, mielenkiinnon kohteet ja aiempi osaaminen ja osata soveltaa oppiminen heille motivoivaksi omiin lähtökohtiinsa pohjautuen. Opetusharjoitteluni aluksi kysyin kaikilta opiskelijoilta mikä heistä tulee isona, selvitin heidän motivaationsa ja kiinnostuksen kohteitansa. Loppuarvioinnin yhteydessä kirjoitin jokaiselle henkilökohtaisen terveisin, jossa huomioin heidän haaveensa sekä myös oman

arvioni heidän tulevaisuuden potentiaalistaan. Ohjaava opettajani oli ymmällään, että miten pystyin tähän näin lyhyen ajan jälkeen. Minä pystyn siihen, koska välitän aidosti, olen opettaja opiskelijoiden oppimisen vuoksi ja haluan tunnistaa ja tunnustaa osaamista. Vain kannustamalla ja tsemppaamalla he säilyttävät tai löytävät sisäisen motivaationsa ja palonsa siihen, mitä ikinä haluavatkaan isona tehdä. Minun tehtäväni on löytää se palo heidän kanssaan, ei heidän puolestaan ja auttaa heitä kohti omia tavoitteitaan. Tehtäväni opettajana on auttaa heitä löytämään sisäiset säikeensä, joista innostavalla punonnalla tulee oivalluksien kautta heidän ammattiosaamisensa köysi.

Lähteet:

Kuivalahti, M. 2015. Köydenpunojan pedagogiikka e-julkaisu. HAMK. Viitattu 24.11.2015

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/98418/HAMK_koydenpunojan_pedagogiikka_2015_ejulkaisu.pdf?sequence=1